

Деловодни број:

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ПРИМЉЕНО: 12-12-2025

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	2605/3		

КАТЕДРА ЗА Кликните да бисте почели унос текста.

ПРЕДЛОГ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Јована (Зоран) Тодорић

Број досијеа:
2022/30030

Радни наслов теме докторске дисертације

Топонимија Жуле александровачке

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације

Српски језик, Дигитална хуманистика

Предлог ментора докторске дисертације

проф. др Снежана Вучковић

1) Катедра за Српски језик са јужнословенским језицима је **САГЛАСНА са предложеном темом докторске дисертације и предлогом ментора** и предлаже Већу докторских академских студија Филолошког факултета да усвоји наведени састав Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости предлога теме докторске дисертације.

2) Катедра за Српски језик са јужнословенским језицима је **САГЛАСНА са предложеном темом докторске дисертације уз промену предложеног ментора**, за шта је кандидат дао сагласност која се налази у прилогу, и предлаже Већу докторских академских студија Филолошког факултета да усвоји наведени састав Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости предлога теме докторске дисертације.

3) Катедра је закључила да предложена тема **не припада ужој научној области** која се изучава на Катедри и Пријаву теме на разматрање упућује Катедри за _____, која у року од 30 дана треба Већу докторских академских студија Филолошког факултета, преко Архиве, да упути предлог састава Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Д. Милић

Управник Катедре

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

МЕНТОР	
Име и презиме:	Снежана Вучковић
Звање:	ванредни професор
Факултет или институција:	Филолошки факултет Универзитета у Београду
Ужа област научноистраживачког рада:	Палеославистика
Ако предложени ментор није на листи ментора Филолошког факултета, испуњеност услова за ментора потврђује се приложеном табелом из акредитације (m_tabela). Квалификације за менторство предложене теме се потврђују радовима из области којој припада предложена тема дисертације (најмање 5 радова).	
1. Михаило Шћепановић, Снежана Вучковић, Терминологија српске антропониције, <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i>, 32/3, Београд: Међународни славистички центар, 2003, 269–287.	
2. Снежана Вучковић, <i>Повест словља. Историјсколексиколошка истраживања</i>, Београд: Филолошки факултет (Београд: Чигоја штампа), 2017.	
3. Снежана Вучковић Из дијалекатских лексичких ресурса (лексика Драгачева у дијахроној перспективи), <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> 49/3, Београд: Чигоја штампа, 2020, 37–53.	
4. Снежана Вучковић, Прасловенско наслеђе у именичком творбеном систему српског језика: о неким типовима структурне варијантности суфикса, <i>Српски језик: Студије српске и словенске</i> 27/1, Београд, 2022, 277–295.	
5. Снежана Вучковић, Ономастика, [у:] С. Вучковић, <i>Увод у дијахронијску лингвистику</i>, Београд: Филолошки факултет (рецензиран уџбеник у штампи).	
Предложени ментор својим потписом потврђује да прихвата менторство предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања менторства:	Потпис предложеног ментора*
11. 12. 2025.	

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ И 1. ЧЛАН

Име и презиме:	Александар Лома
Звање:	редовни професор у пензији (од 1. новембра о.г.), редовни члан Одељења језика и књижевности САНУ
Факултет или институција:	Филозофски факултет Универзитета у Београду
Ужа област научноистраживачког рада:	компаративно-историјска лингвистика
Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се приложеном табелом из акредитације (d_tabela) или библиографијом из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.	
1. Александар Лома, <i>Топонимија Бањске хрисовуље. Ка осмишљању старосрпског топонимастичког речника и бољем познавању општесловенских именских образаца</i> (САНУ, Одељење језика и књижевности, Одбор за ономастику, Библиотека Ономатолошких прилога, књ. 2), Београд, 2013.	
2. Александар Лома, <i>Старосрпска топонимастичка грађа у Миклошичеву нацрту словенске ономастике, Miklosichiana bicentaria: Зборник у част двеста година од рођења Ф. Миклошича</i>, Београд, 2013, 187–225.	
3. Александар Лома, <i>Језичка и етничка прошлост Старе Србије у светлу топонимастике, Први балкански рат 1912–1913 – историјски процеси и проблеми у светлости стогодишњег искуства</i> (Научни скупови САНУ књ. CXLVIII, Одељење историјских наука књ. 35), Београд 2015, 259–273.	
4. Александар Лома, <i>Топоними Крушевског поменика, Милешевски записи 10</i>, Пријепоље, 2015, 27–39.	
5. Александар Лома, <i>Из историјске топонимије старе Мачве, Ономатолошки прилози 24</i>, Београд, 2017, 1–17.	
Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања чланства:	Потпис предложеног члана Комисије*
09.12. 2025.	

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ЧЛАН КОМИСИЈЕ	
Име и презиме:	Сања Огњановић
Звање:	доцент
Факултет или институција:	Филолошки факултет Универзитета у Београду
Ужа област научноистраживачког рада:	Дијалектологија српског језика
Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се приложеном табелом из акредитације (d_tabela) или библиографијом из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања чланства: 10. 12. 2025.	Потпис предложеног члана Комисије*

*Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме:	Ана Шпановић
Звање:	Научни сарадник
Факултет или институција:	Институт за српски језик САНУ
Ужа област научноистраживачког рада:	Дигитална хуманистика, српски језик, лексикографија, етимологија

Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се **приложеном табелом из акредитације (*d_tabela*)** или **библиографијом** из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.

1. Петровић, Снежана, Петровић-Савић, Мирјана, **Шпановић, Ана**, Бајчетић, Ленка, Нешовић, Матија, Тодорић, Јована: Дигитализација грађе Одбора за ономастику САНУ – значај, циљеви и први кораци, *Proceedings of the International Conference South Slavic Languages in the Digital Environment JuDig : Thematic Collection of Papers, South Slavic Languages in the Digital Environment JuDig, Vol. 1, 2025, pp. 229–224.*
2. Bajčetić, Lenka, Gmitrović, Marija, **Španović, Ana**, Petrović, Snežana: Digitization of the Serbian folk proverbs compiled by Vuk S. Karadžić, *Digital Humanities Workshop (DHW 2021)*, Association for Computing Machinery, New York, NY, USA, 2022, pp. 89–95.
3. Ilić, Velibor, Bajčetić, Lenka, Petrović, Snežana, **Španović, Ana**: SCyDia: OCR for Serbian Cyrillic with Diacritics – First Step on the Road to Retro-Digitization, *Dictionaries and Societies, Proceedings of the XX Euralex International Congress, 12–16 July 2022*, IDS-Verlag, Mannheim, Germany, 2022, pp. 387–400.
4. **Тешић, Ана**, Манојловић, Соња: *Дигитално издање Рјечника дубровачког говора* М. Бојанића и Р. Тривунац, Институт за српски језик САНУ и Центар за дигиталне хуманистичке науке, Београд, 2018.
5. Петровић, Снежана, **Тешић, Ана**, Манојловић, Соња: *Дигитално издање Речника говора јужне Србије* М. Златановића, Институт за српски језик САНУ и Центар за дигиталне хуманистичке науке, Београд, 2017.
6. *Етимолошки речник српског језика*, Четврта свеска: Бл–Бљ, А. Лома (уредник), Марија Вучковић, Јелена Јанковић, Маја Калезић, Орсат Лигорио, Александар Лома, Соња Манојловић, Жељко Степановић, **Ана Шпановић** (аутори), Српска

академија наука и уметности, Институт за српски језик САНУ, Београд 2023, 212 стр.	
7. Шпановић, Ана: О лексикографској обради позајмљеница романског порекла у дијалекатским речницима народних говора Црне Горе 21. века, <i>Октоих</i> : Часопис Одјељења за српски језик и књижевност Матице српске – Друштва чланова у Црној Гори 11/12, Матица српска, Подгорица / Службени гласник, Београд 2021, 7–21.	
8. Петровић, Снежана, Шпановић, Ана , Гмитровић, Марија, Бајчетић, Ленка: <i>Вук Ст. Караџић. Српске народне пословице: Дигитално издање</i> , Институт за српски језик САНУ, Београд и Научно-образовно-културни центар „Вук Караџић“, Тршић, 2022.	
9. Тешић, Ана: О методологији израде речника романизама из народних говора Црне Горе, Савремена проучавања језика и књижевности, Година VI / књига 1, Зборник радова са VI научног скупа младих филолога Србије, одржаног 22. марта 2014. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, ур. М. Ковачевић, Крагујевац 2015, 153–161.	
Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања чланства:	Потпис предложеног члана Комисије*
9. 12. 2025.	

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

Образац 2.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ПРИЈАВА
теме докторске дисертације

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име (име једног родитеља) и презиме кандидата:

Јована (Зоран) Тодорић

Датум и место рођења (општина, град, држава):

28.1.1998. Крушевац, Србија

Кућна адреса кандидата:

Адреса кандидата на послу:

Кликните да бисте почели унос текста.

Кућни телефон кандидата:

/

Е-mail адреса кандидата:

Кликните да бисте почели унос

текста.

Мобилни телефон кандидата:

0

Телефон кандидата на послу:

/

ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

Назив и седиште факултета на којем је кандидат завршио основне студије:

Филолошки факултет у Београду

Стечени академски назив кандидата по завршеним основним студијама:

Дипломирани професор језика и књижевности

Година дипломирања:

2021.

МАСТЕР (или МАГИСТАРСКЕ) СТУДИЈЕ

Назив и седиште факултета на којем је кандидат завршио магистарске или мастер студије:

Филолошки факултет – Универзитет у Београду

Тема магистарског или мастер рада:

Ономастичка слика говора села Суваја

Стечени академски назив по завршеним магистарским или мастер студијама:

мастер професор језика и књижевности

Година одбране магистарског или мастер рада:
2022.

ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Пун наслов предложене теме докторске дисертације:
Топонимија Жупе александровачке

Научне области којима претежно припада тема докторске дисертације:
(обавезно се наводи једна од научних области за које је Факултет матичан – филолошке науке; библиотекарство; културолошке науке и комуникологија)
Филолошке науке

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације:
(листа ужих научних области налази се у чл. 12 Статута Факултета)
Српски језик, Дигитална хуманистика

Области истраживања којима припада тема докторске дисертације:
(нпр. српски/енглески/руски језик, српска/енглеска/руска књижевност, фонологија, синтакса, анализа дискурса, обрада природних језика, версификација, наратологија, компаратистика итд.)
Ономастика, топономастика, лингвистичка географија

Језик на ком ће дисертација бити писана и брањена:
(уколико се теза не пише на српском језику, кандидат предаје образац пријаве, образложење и биобиблиографију и на српском језику и у преводу на језик тезе)
српски језик

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Име и презиме ментора:

Снежана Вучковић

Звање:

ванредни професор

Факултет или институција:

Филолошки факултет Универзитета у Београду

Ужа област научноистраживачког рада:

Палеославистика, упоредно-историјска лингвистика

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације који га квалификују за менторство (најмање 5 радова):

.	Михаило Шћепановић, Снежана Вучковић, Терминологија српске антропонимије, <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> , 32/3, Београд: Међународни славистички центар, 2003, 269–287.
.	Снежана Вучковић, <i>Повест словља. Историјсколексиколошка истраживања</i> , Београд: Филолошки факултет (Београд: Чигоја штампа), 2017.
.	Снежана Вучковић Из дијалекатских лексичких ресурса (лексика Драгачева у дијахроној перспективи), <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> 49/3, Београд: Чигоја штампа, 2020, 37–53.
.	Снежана Вучковић, Прасловенско наслеђе у именичком творбеном систему српског језика: о неким типовима структурне варијантности суфикса, <i>Српски језик: Студије</i>

	<i>српске и словенске 27/1, Београд, 2022, 277–295.</i>
.	Снежана Вучковић, Ономастика, [у:] <i>Увод у дијахронијску лингвистику</i> , Београд: Филолошки факултет (рецензиран уџбеник у штампани).

Предложени ментор потписом потврђује да прихвата менторство на предложеној теми, а да је **број докторских дисертација** које су у процесу израде или одобрења на којима је тренутно ментор _____једна_____.

Датум
менторства:

прихватања

Потпис предложеног
ментора

8. 11. 2025 .

НАПОМЕНА КАНДИДАТА

Кликните да бисте почели унос текста.

Уз Пријаву кандидат прилаже:

1. попуњен образац **образложења** предлога теме докторске дисертације,
2. попуњен образац **биобиблиографије** кандидата,
ВАЖНА НАПОМЕНА: Сви кандидати који бране докторску дисертацију на Универзитету у Београду пре одбране морају имати један рад објављен или прихваћен за штампу у часопису са релевантне листе часописа у складу са прописима Универзитета у Београду.
3. пријаву докторске дисертације са образложењем и биобиблиографијом у електронском облику као Word документ (**CD**),
4. **потврду** да је стекао 120 ЕСПБ на ДАС,
5. оверену копију **дипломе о завршеним основним студијама**,
6. оверену копију **дипломе о завршеним мастер (или магистарским) студијама**,
7. **извод из матичне књиге рођених** са уписаним држављанством,
8. доказ о уплати **трошкова** пријављивања докторске дисертације.

Подносилац пријаве својим потписом потврђује да предложеној тему није пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству.

Име и презиме кандидата:

Јована Годорић

Број досијеа:

2022/30030

Датум подношења пријаве:

24. 11. 2025.

Потпис кандидата

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

Пријава теме докторске дисертације –
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ТЕМЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Јована Тодорић

Број досијеа:
2022/30030

Радни наслов теме докторске дисертације

Топонимија Жупе александровачке

Научне области којима претежно припада тема докторске дисертације

Филолошке науке

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације

Српски језик, Дигитална хуманистика

Области истраживања којима припада тема докторске дисертације

Ономастика, топономастика, лингвистичка географија

Предмет научног истраживања

Предмет истраживања докторске дисертацију јесу топоними Александровачке жупе: њихова инвентаризација и лексикографска обрада; начини и принципи њихове номинације (семантичко-мотивациона реконструкција и на основу ње – семантичка типологија); њихова творбена структура; реконструкција мотивационо нејасних и деетимологизованих имена; разрада нових модела њиховог ономастичког картографисања.

Територијални и хронолошки оквири истраживања. Проблем дефинисања, територијалног одређења и разграничења региона Жупе траје током читавог XIX и XX века. Јосиф Панчић (1869) одређује простор Жупе на основу агроеколошких и насеобинских карактеристика, издвајајући „Жупу у ужем смислу”, коју поистовећује са ареалом

виноградарских насеља – пољана. Према његовим наводима, овај регион „састоји се од три порте, Ракљанске, Кожечке и Рженичке, тако названих од потока који туд теку, а у сваку порту иде већи или мањи број – свега 26 пољана”. Милан Ђ. Милићевић (1876) Жупу одређује са становишта географије и морфологије терена, истичући да се „чувена Жупа може пре узети као издробљена раван, него какав брдовити предео“. Просторно је лоцира „на запад од Јастрепца, на североисток од Нерађе и на исток од Жељина”, а као јужну границу наводи Јанкову клисуру. Територијално одређење Жупе Милићевић доводи у везу и са тадашњом вароши Кожетин, на чијем месту се данас налази Александровац, који је 1882. године проглашен за варошицу и у том облику забележен као оријентир и у делу В. Карића (1887). Јачање Александровца као административно-управног, привредног и насеобинског средишта условило је и да Жупа почне да се одређује као „александровачка” у новије доба. Почетком 20. века Ј. Цвијић пише о овом басену и притом је назначава као „крушевачка” или „копаоничка” Жупа (Цвијић 1921/1987).

Демографску слику Жупе обликовале су различите метанастазичке струје и наноси. Иако је посведочен вишевековни континуитет живљења у овом плодном виногорју, историјске прилике, посебно турска владавина и сеобе њоме проузроковане, условиле су то да је данашње становништво Жупе релативно млађег порекла, углавном досељавано од друге половине XVIII века. Као главне насељеничке струје спомињу се динарска и косовско-метохијска. Динарска миграциона струја, кренувши са црногорских Брда и из Херцеговине, преко Старог Влаха и Рашке, силазила је у долину Ибра и преко падина Копаоника и Жељина мешала се са староседеоцима и силазила у Жупу. Косовско-метохијска струја долазила је из два правца: једна преко Копаоника, а друга преко Горње Топлице, а неки родови насељени овом струјом памте своје тетовско порекло (Лутовац 1980). Етнографски опис дате области дао је М. Лутовац (1980), а опис њених природних, рељефних и климатских карактеристика М. Милинчић (2012).

Овакво порекло становништва определило је и локални језички тип који припада косовско-ресавској дијалекатској зони, али са специфичним карактеристикама у погледу акцентуације, које су подробно описане у радовима Алексић/Вукомановић (1966) и Марковић (2014). Жупски говор био је предмет истраживања и других лингвиста (Московљевић 1960, Јовић 1968, Ивић 2002, Радић 2010). У области ономастике метанастазичка кретања проузроковала су мозаичан карактер месне топонимије, која у језичком погледу чува слојеве различитих епоха и различите дијалекатске припадности.

За потребе овог рада, појам Жупе узет је у границама традиционалног схватања житеља региона, за које она представља издвојену, омеђену географску целину, која обухвата горњи слив реке Пепељуше, уоквирен са три стране брдима која чине развође између Расине с једне и Западне Мораве с друге стране. Међутим, и поред низа покушаја, границе Жупе александровачке у литератури нису општеприхваћене, те се могу срести ставови да ова област, омеђена Копаоником, Расином и Трстеничком Моравом, обухвата површину од око 160 до чак 1000 км². Топонимијску грађу ћемо сакупљати са територије 39 жупских села, која у административном погледу припадају општини Александровац. Тринаест планинских села, која административно припадају александровачкој општини, а у географском погледу подгоринама Копаоника и Жељина, неће бити обрађена у нашем раду: Бзенице, Ботурићи, Вранштица, Врбница, Грчак, Јелакци, Козница, Лесковица, Плеш, Плоча, Рогавчина, Рокци и Стрменица. Поставка територије је засад условна и очекујемо да ће бити додатно прецизирана. Засад остављамо могућност да се, услед обимности грађе, територија ограничи на простор Горње или Доње Жупе.

Хронолошки оквир истраживања подразумева да корпус чине сви топоними датог региона, од времена прве сачуване писане фиксације до данас.

У српским средњовековним споменицима сачувани су ретки помени топонима овдашње области. Најстарије помене жупских топонима налазимо у Студеничкој оснивачкој повељи великог жупана Стефана Немање, издатој између 1183. и 1190, која је сачувана у интерполираном препису с краја XVII века. Са територије средњовековне жупе Расине студеничком властелинству даровани су метох *Поповац*, села *Кожетин*, *Ракља*, *Поховац*, *Велика Крушевица*, *Подруми* (нејасно да ли је реч о топониму или апелативу), *Руденице* (Новаковић 1912; Шкриванић 1967). На основу убицаирања сви ови топоними су у делимично измењеном или потпуно истом облику идентификовани у непосредном окружењу данашње варошице Александровац у Жупи. Потврде данашњих жупских ојконима *Дренче*, *Ржанице* и *Тулеша* налазимо у оснивачкој повељи манастира Дренче (1382), задужбине монаха Доротеја и његовог сина јеромонаха Данила (Новаковић 1912). У повељи великог челника Радича, међу приложеним поседима цркви у Грабовници, спомињу се и жупска села *Кожетино Долне* и *Врбница* (Новаковић 1912, Благојевић 1972). Историјским поменима треба додати и *Козник*, управно средиште Жупе и околине, по коме се звала и истоимена нахија за време турске власти. Турски административни списи (дефтери) такође бележе ојкониме ове области, те тако у првом сачуваном турском попису ових области из 1444/1445. године проналазимо жупске ојкониме *Доње Злегиње*, *Дашница*, *Улак Трнавци*, *Тржац* (Зиројевић и Ерен 1968). Све ове ретке историјске потврде говоре о континуитету насељености и омогућавају нам да констатујемо не само топономастичке моделе из језичке прошлости овог региона, него и начине и путеве њихове историјске промене.

Захватајући ове ране историјске потврде, корпус за анализу фомираћемо пре свега на нашим личним записима са терена. У њега ће, међутим, у самим поступцима анализе конкретних топонима, бити укључена и топономастичка грађа суседних или удаљенијих лингвогеографских области. Поред тога, биће укључени и различити други извори у којима се топоними дате области срећу, као што су, на пример, неке етногеографске (Лутовац 1980) или фолклористичке студије и чланци (Симчевић 2014, Тодоровић 2011), записи на географским, топографским и катастарским картама, итд.

Актуелност истраживања и степен обрађености теме. Топонимија Жупе, као и суседних области Копаоника и Расине, није до сада била предмет свеобухватније и темељније лингвистичке анализе. Одбор за ономастику САНУ, чије оснивање је означило почетак систематског сакупљања ономастичке грађе широм Србије, располаже грађом из три бруска села (Судимља, Бело Поље, Боранце – Д. Исаиловић) и једним крушевачким (Суваја – Ј. Тодорић) са територије читавог Расинског округа. Од других, суседних области централне Србије, блиских такође и у дијалекатском смислу, систематично су истражене топонимија Белице (Радић 2003) и Левча (Обрадовић 2024). У овим радовима ауторке су спровеле опсежну творбено-семантичку анализу, расветљујући још један део српског ономастикона.

Поред тога што је реч о досад неистраженој области, актуелност истраживања темељи се и на томе што савремени ниво развитка ономастике захтева постојање каталога личних имена у сваком региону, на том каталогу заснованих топонимијских карти и атласа, затим отворене и доступне е-базе података – као основе за спровођење најразличитијих, разноаспектних ономастичких истраживања. Рад је конципиран тако да његови резултати допринесу наведеним потребама савремене ономастике. Наиме, поред инвентаризације

топонима датог региона и њихове лексикографске обраде, језичке, семантичко-мотивационе и творбене анализе, у посебном одељку биће представљен дигитални приказ топонимије Жупе уз помоћ QGIS алата. Овај геопакет подржава различите формате геопросторних података и пружа широк спектар функционалности, укључујући анализу просторних података, картирање, као и израду геопросторних модела. Коришћењем дигиталних алата постићи ће се визуелни приказ различитих структура, попут историјских потврда и савремених ликова топонима, мотивације топонима, те и других аспеката које нам овај алат буде омогућио.

Основне хипотезе од којих се полази у планираном истраживању

Планирано истраживање полази од следећих хипотеза:

1. У Жупи је очуван богат, базичан словенски слој топонима, са предсловенским (супстратским) и могућим адстратским (нпр. турским) траговима;
2. Генетско-хронолошка дијалекатска слојевитост жупског топономастикона одраз је миграционих и постмиграционих кретања становништва;
3. Због конзервативности и релативне устаљености овог лексичког слоја, у жупским топонимима сресће се бројне архаичне језичке одлике (на различитим нивоима), као и неки устаљени, типични начини и принципи топономастичке номинације;
4. Одређени модели топономастичке номинације имаће иновативан, локални или ареални карактер;
5. Сразмерно велики број жупских топонима је лексикализован (деестимологизован);
6. Жупска топонимија одражава податке етнокултурног карактера, значајне за етничку, демографску, културну историју датог региона.

Циљ истраживања и очекивани резултати

Циљеви истраживања јесу:

1. Састављање инвентара топонима Александровачке жупе, са прецизном територијалном убикацијом, расподелом према класама (поткатегоријама) којима припадају и њихова лексикографска обрада (с оријентацијом на израду неког будућег топономастичког речника датог региона или ширег подручја);
2. Утврђивање основних принципа њихове номинације (семантичко-мотивациона реконструкција и семантичка типологија датих топонима);
3. Деривациони опис: анализа творбених начина и творбених модела (и оних који показују учешће сихроно продуктивних творбених средстава и оних који су архаични и данас непродуктивни);
4. Разрада начина и метода ономастичке реконструкције (и семантичко-мотивационе и творбене);

5. Разрада нових модела ономастичког картографисања.

Систематско сакупљање и лексикографска обрада топонимије Жупе донеће вишеструке резултате. Значај истраживања огледа се пре свега у првом обимном документовању топономастикона Жупе и његовој лингвистичкој (ономастичкој) обради. Оно представља допринос и познавању једног дела регионалне, дијалекатске лексике. Пописана ономастичка грађа потврдила би континуитет живота и привређивања у овој области, а на основу наше сакупљене грађе може се у извесној мери реконструисати материјална и духовна, народна култура овога краја. С обзиром на то да ономастика јужних делова централне Србије није досад исцрпно протумачена, очекује се да резултати истраживања жупских насеља отворе нове правце за топономастичка истраживања централне Србије, али и других неистражених области простирања српског језика. Сакупљање и обрада топонима Жупе значајно је за будућа ономастичка, дијалектолошка, у том оквиру и ареална и лингвогеографска, а поред тога и историјскојезичка, етимолошка и етнолингвистичка истраживања српског језика.

Утврђивање основних принципа топонимске номинације (семантичко-мотивациона реконструкција) и семантичка типологија датих топонима допринеће преиспитивању постојаности (у жупској топонимији) неких од типичних начина топонимског постанка (нпр. онимизацијом апелатива / трансонимизацијом) и основних принципа топонимске номинације (нпр. по вези или односу датог објекта са човеком; по његовим сопственим својствима и карактеристикама; по односу према другим објектима који га окружују) – у контексту поређења са топонимијом лингвогеографски блиских области, топонимијским системом краја из којег потиче досељеничко становништво или одликама јужнословенског топонимског пејзажа као целине. Ова поређења могу допринети будућим истраживањима ареала распрострањености одређених номинацијских модела, творбених модела, ареала распрострањања појединих топоформаната итд. С друге стране, семантичко-мотивациони аспект истраживања грађе – у вези са бројним случајевима који се не могу лако и прецизно семантички типологизовати – отвориће бројна теоријско-методолошка питања и осветлити многе проблеме који прате овакву врсту класификовања. И једно и друго представљаће допринос теоријском постулирању општих законитости организације топонимске семантике.

Топономастикон одређеног региона се у поимању његових житеља узима као синхрона датост, иако он у свој састав укључује јединице различитог времена постанка: супстратске; старосрпски, словенски месни слој; слој који представља иновације настале у време досељавања етничких групација с других дијалекатских подручја српског језика; новије локалне иновације (најчешће уклопљене у систем јер су настале по обрасцу већ постојећих) итд. Оваква генетско-хронолошка стратификација месног топоназивља (уколико нам грађа то буде допуштала) условиће и различите принципе творбене анализе. Неки се творбени типови могу показати као синхроно гледано прозирни и у датом језичком времену и датом топосистему продуктивни (те се на њих могу применити принципи синхронијске творбе). Други ће чувати неке архаичне основе или архаичне творбене афиксе, па се морају укључити и историјски подаци и датости. Трећи ће захтевати укључивање упоредно-историјског метода и поступака етимолошке анализе, будући да су мотивационо нејасни и деетимологизовани. (Напомињемо овде да упоредно-историјска реконструкција тамних, мотивационо нејасних и творбено-морфемски нерашчлањивих назива није један од примарних циљева наше анализе, али и да ће се она ипак вршити онолико колико природа саме грађе, као и њен укупан обим, то буду допуштала). Неопходност различитих приступа деривационој анализи грађе допринеће општој ономастичкој, у том оквиру нарочито топонимијској деривационој теорији и методологији, затим праћењу смењивања продуктивности појединих творбених модела, основа

и форманата, утврђивању за дати говор или дијалекат типичних творбених модела или форманата, оцртавању ареала распрострањања топонимијских елемената који се понављају итд.

Претходно формулисани циљеви допринеће разради методологије ономастичке реконструкције, како оне која се односи на њен семантичко-мотивациони огранак (када се хипотетички утврђују начини и принципи топонимске номинације), тако и оне која подразумева укључивање етимолошких, упоредно-историјских метода и поступака (за тамне, мотивационо непрозирне и деетимологизоване јединице).

Један од резултата дисертације биће и дигитални аспект визуализације грађе. Уз помоћ програма за обраду и представљање географских података (QGIS), тежиће се да се обрађена теренска грађа представи вишедимензионално : по ужој територији (селу), по типу објеката, по типу основа и форманата, по томе да ли су у питању историјски или савремени ликови итд. Циљ је да се локализују називи географских објеката забележених на терену, њихова просторна дистрибуција, али и забележене ономастичке јединице на широј временској скали, од првих потврда до најсвежијег стања на терену. На тај начин би се визуелно представили топономастички слојеви и историјски процеси у топонимији Жупе. Овакве дигиталне карте, а пре свега отворена и доступна е-база података са топонимијом ове области, биће од користи и за разноаспектна ономастичка, али и друга истраживања.

Теоријски оквир на који ће се истраживање ослањати

Теоријски оквир ономастичких истраживања почива на теоријско-методолошком доприносу генерација српских и словенских ономастичара. Почев од разраде принципа теорије и методологије словенских ономастичких истраживања, почетком друге половине 20. века, нпр. у радовима неких руских лингвиста и ономастичара – Толстоја (1969), Суперанске (1973; 1986), Никонова (1965), Подољске (1988), Матвејева (1986) и др., преко општетеоријског доприноса неких наших ономастичара (нпр. Шимуновић (1972), Пешикан (1976), Вуковић (1976), Ивић и Грковић (1980), Маројевић (1987; 1996), Лома (2001; 2013) итд., те ишчитавања теоријско-методолошких постулата из појединих ономастичких радова у којима они нису експлицитно представљени. Ми ћемо у нашем истраживању такође полазити, позивати се и служити како претходно наведеним, тако и бројним другим, значајним ономастичким радовима, у којима су поједини за нас значајни аспекти топономастичке анализе били осветљени и дискутовани, као нпр. лексичка структура топонима (Финка 1963); семантичка мотивација и творба топонима (Грковић 1990, Родић 1976) итд.

У средишњим, аналитичким поглављима, посебно је – за њихово структурно-садржинско конципирање – била значајна студија академика Александра Ломе *Топонимија Бањске хрисовуље* (Лома 2013), у којој су (са историјског аспекта) представљени и издвојени централни (старосрпски, али и општесловенски) топонимски „именословни обрасци” и дат модел организације (старосрпског) топономастичког речника.

Оквирни опис материјала који ће се користити и метода за његову анализу

Примарни корпус за потребе писања овог рада биће топонимијски материјал сакупљен са терена 39 села Жупе александровачке, која овом приликом наводимо, заједно са скраћеницама које ће се употребљавати у даљој анализи: Боботе (БО), Братићи (БР), Велика Врбница (ВВ), Веља Глава (ВГ), Витково (ВИ), Вражогрнци (ВР), Гаревина (ГА), Горње Злегиње (ГЗ), Доње Злегиње (ДЗ), Горње Ратаје (ГР), Доње Ратаје (ДР), Горње Вратаре (ГВ), Доње Вратаре (ДВ), Горњи Ступањ (ГС), Доњи Ступањ (ДС), Дашница (ДА), Доброљупци (ДО), Дренча (ДР), Кожетин (КО), Латковац (ЛА), Лаћислед (ЛЋ), Лесеновци (ЛС), Љубинци (ЉУ), Мрмош (МР), Новаци (НО), Пањевац (ПЊ), Парчин (ПР), Поповци (ПО), Пуховац (ПУ), Ракља (РА), Ржаница (РЖ), Руденица (РУ), Стањево (СЊ), Старци (СР), Стубал (СТ), Суботица (СУ), Тржац (ТЖ), Трнавци (ТР), Тулеж (ТУ) и Шљивово (ШЉ). Поставка територије је засад условна и очекујемо да ће бити додатно прецизирана на одбрани теме докторске дисертације. Засад остављамо могућност да се, услед обимности грађе, територија ограничи на простор Горње или Доње Жупе. Предмет наше анализе укључиваће топонимијске поткатеорије ојконима и микротопонима. Корпус грађе прикупљене на терену биће допуњен историјским потврдама (Студеничка повеља, повеља манастира Дренче, турски дефтери, записи из 18. и 19. века – В. Карацић, Ј. Гавриловић, М. Ћ. Милићевић итд.). Ране историјске потврде значајне су за реконструкцију неких прасловенских творбених и(ли) мотивационих образаца, као и за осветљавање историјског формирања њихових (могућих) савремених ликова, чије поређење омогућава реконструисање путева и начина историјске промене тих првих фиксација.

Секундарни извори грађе (пored имена забележених у старим писаним споменицима) биће и етнографске и дијалектолошке/ономастичке студије, географски извори (карте и др.), катастарски изводи, архивски записи (почевши од доступне грађе у Завичајном музеју Жупе, Историјском архиву и Народном музеју у Крушевцу), те историјски и други документи у којима има помена Жупе и топонима ове области.

Методe које ће се користити при анализи материјала и домен њихове примене:

описни (у дескрипцији грађе); **историјскодијалектолошки** (приликом одређења дијалекатског типа одраженог у неким именима, у контексту миграционих насељавања ове територије); **ареални** (приликом праћења ареала распрострања појединог имена, његовог номинационог или творбеног обрасца, топонимијских основа или форманата и сл., у контексту поређења са топонимима суседних територија, топономастиконом пресељеничке области или српског топонимијског система као целине); **лингвгеографски** (пре свега у вези са разрадом модела е-картографисања); **лексикографски** (у вези са састављањем топономастичког речника истраживаног региона); **упоредно-историјски (етимолошки)** (у анализи историјских топонима, деетимологизованих, супстратских топонима и сл.); **етнолингвистички** (приликом реконструкције неких одлика жупске материјалне и духовне културе на основу језичких података).

Оквирни план истраживања

Пре одласка на терен, уз помоћ релевантне литературе, упознаћемо се са природно-географским, етнографским и другим ванлингвистичким особеностима Жупе, као и са језичким типом, дијалекатском зоном, језичким одликама говора тог региона. При истраживању ће све време бити пажња на акценатским и морфолошким особеностима дијалекта и говора чију топонимију бележимо. Пре изласка на терен, саставићемо списак пунктова које треба обићи, са информацијама о староседеоцима (потенцијалним информаторима). Циљ је да се за информаторе изаберу старије особе, које се потенцијално баве пољопривредом, ловом или риболовом, добро познају географске особености свог краја, њихова имена, као и могуће етиолошке и др. легенде везане за сваки локалитет. Разговори ће бити забележени снимачем звука, затим ће се преслушати, топоними ће се ексцерпирати и акцентовати у текстуалном формату, а тако начињени корпус биће пребачен у форму која омогућава даљу анализу. Корпус подразумева акцентоване топониме са утврђивањем типа објекта на које се свако име односи, идентификовањем насеља и укљученим корисним напоменама о теренском раду и самом топониму (нпр. наша запажања о изгледу терена, постојање легенди у вези са именовањем са којима су нас упознали информатори и слично). За потребе формирања електронског корпуса користе се табеле у програмима Ворд (Word) и Ексел (Excel).

Централни, аналитички део дисертације чиниће:

1) Топонимијски, узбучен речник, са развијеном речничком одредницом.

Условно, она ће имати следећу садржину и структуру:

- ИМЕ (акцентовано) – граматички показатељи (род, број ако је у мн.; специфичнији парадигматски облици); фонетске и творбене варијанте;
 - а) скраћеница ономастичке класе (поткатегорије);
 - б) скраћеница или пун назив села којем топоним припада, прецизнија убикација, опис, границе и сл. (зависно од природе самог имена);
 - в) постулирање творбеног типа за она имена која су настала морфемским средствима деривације (тј. она која имају прозирну тзв. „унутрашњу форму”); ако је у питању онимизација апелатива без учешћа творбених средстава, простом променом функције, и то се констатује; констатују се и други могући типови настанка датог имена: трансонимизација, трансонимизација с учешћем творбених афикса, елидирање топонимизованих синтагми, плурализација јединске форме итд. Ако име нема, са синхроних стајалишта гледано, прозирну морфемску структуру (тзв. „унутрашњу форму”) – ставља се одредница „нејасна мотивација” или се, онолико колико то грађа допушта, врши његова упоредно-историјска реконструкција; ако семантика апелатива у основи није јасна (архаизми, дијалектизми, покрајинизми и сл.) дају се подаци о његовом значењу и (потенцијално) етимологији.
 - г) хипотетична семантичко-мотивациона реконструкција тј. принцип номинације (мотивациони образац): нпр. номинација према својствима и карактеристикама датог топографског објекта; номинација према различитим аспектима његовог односа према човеку; номинација према другим објектима који га окружују итд. (ово је могуће ако је унутрашња форма имена прозирна, јасна са синхроних стајалишта);
 - д) творбене (и)ли семантичке (мотивационе) паралеле у ближем или ширем лингвогеографском ареалу (најпре ће се навести паралеле (ако постоје) у

описаним топосистемима централне и јужне Србије, као и могуће паралеле у пресељеничким областима, ако постоје радови који то покривају).

Садржај одреднице је услован и зависи од много фактора: најпре од обима материјала, који условљава ширину и дубину анализе, као и од његовог карактера – могућности да сви наведени аспекти буду осветљени и представљени. Због тога претпостављамо да неће све одреднице имати подједнако богату и разгранату структуру.

2) Семантичко-мотивациона реконструкција тј. постулирање основних типова номинације

Условна раздеоба структуре овог поглавља била би следећа:

- I. Номинација према различитим аспектима односа датог топографског објекта и човека (као субјекта номинације или уопште) – овде бисмо потенцијално убројили а) имена мотивисана посесијом, својином датог објекта – различити типови посесивних синтагми, универбизованих и неунивербизованих, суфиксираних и несуфиксираних, са личним именом тј. од њега изведеним посесивним придевом, или другом врстом антропонима у основи; б) имена према занимању, занату или некој другој врсти човечије делатности (ратарској, виноградарској, грађевинској, сточарској, војној итд.); путеви (подразумева се да их је човек саградио), агрообјекти (њиве, пасишта, стрништа, гумна, воћњаци, виногради и сл.) и имена мотивисана поступцима везаним за њихово култивисање (крчење, требљење, кошење итд.), обитавалишта за стоку итд.
- II. Номинација према физичким својствима и карактеристикама именованог објекта (према биљном/животињском свету који га окружује (или на њему налази своје станиште); према неорганском свету који је у некој вези са именованом објектом; према врсти и својствима земљишта/воде/камена итд. који га одликују; према различитим његовим географским одликама: овде ће се првенствено у основи топонима наћи топографски (географски) термини, као што су *брдо, брег, плоча, лаз, урвине, јарак, седло, било, преслоп, врх, страна, до, стена, криш, литица, камен, равнина* итд. (директно онимизирани или праћени деривацијом).
- III. Номинација према другим топографским објектима који га окружују (најпре се мисли на имена мотивисана положајем датог објекта у простору: горњи/доњи/средњи, висок/низак, предњи/задњи, осојан/присојан, имена дата према односу део : целина итд.
- IV. Мотивационо нејасна имена (најчешће су то деетимологизоване лексеме, или оне које су супстратског порекла и сл.

Овако или слично развијена, хијерархијски устројена мрежа мотивационих модела, проиштицаће из природе самог корпуса. Топониме које смо већ у горњем поглављу анализирали и према овом аспект, сада ћемо класификовати у одређени тип номинације у који спадају (да бисмо га њима илустровали).

3) Анализа деривационих одлика топонима

У начелу, творба топонима могла би се поделити на два централна типа: а) **семантичку творбу** (творбу без учешћа морфемских средстава творбе; творбу променом функције), која

подразумева два типа функционалне транспозиције – онимизацију апелативне лексики (приликом које апелатив прелази из класе заједничких именица, где има функцију означавања, у класу пропријалних (властитих) именица, где има функцију именовања) и трансонимизацију (приликом које топоним прелази из једне ономастичке категорије у другу); б) **граматичку (морфемску) творбу** (творбу са учешћем морфемских средстава деривације). Поред ове централне поделе, сретће се још неки творбени начини (сраслице, плурализације, сингуларизације, непотпуно топонимизоване предлошко-падежне конструкције итд.).

Условна раздеоба структуре овог поглавља била би следећа:

I. Онимизација

1) Онимизација апелатива и апелативних синтагми без учешћа морфемских средстава деривације (директна транспозиција променом функције: апелатив → име)

2) Онимизација апелатива и апелативних синтагми са учешћем морфемских средстава деривације

а) суфиксација

б) префиксација

в) префиксално-суфиксална творба

г) слагање

итд.

II. Трансонимизација

1) Трансонимизација без учешћа морфемских средстава деривације (директна транспозиција променом функције)

2) Трансонимизација са учешћем морфемских средстава деривације

III Елидирање топонимизоване (описне и посесивне) синтагме

1) елипса (најчешће праћена конверзијом атрибутивне компоненте синтагме)

2) елидирање праћено учешћем морфемских средстава деривације (најчешће су то суфикси, тј. „суфиксална супстантивација” атрибутивне компоненте описне или посесивне синтагме)

IV. Творба променом граматичке категорије (флексијски наставак има функцију творбеног форманта)

V. Непотпуно топонимизоване предлошко-падежне и др. синтагме

И др.

Као и у претходном поглављу, поставка структуре овог, тј. раздеоба на творбене начине и типове, зависиће од природе саме грађе и у њој представљених творбених модела. Из већ формираног речника топонима, где је већ постулиран конкретни творбени начин и тип, овде

ћемо изабрати илустративне примере, оне који својом структуром представљају сваки од издвојених творбених поступака.

ПРЕЛИМИНАРНА КОМПОЗИЦИОНА СТРУКТУРА ДИСЕРТАЦИЈЕ – укључујући и претходно наведена централна, аналитичка поглавља – имала би следећи распоред:

I. УВОДНА РАЗМАТРАЊА

1.1. Предмет, методологија и циљеви истраживања

1.2. Осврт на географске, историјске, демографске и лингвистичке одлике жупског региона

1.3. О топонимима као једној од ономастичких категорија

1.4. Техничке напомене

II ТОПОНИМИ ЖУПСКОГ РЕГИОНА

2.1. Топонимијски речник

2.2. Семантичко-мотивациона реконструкција жупских топонима

2.3. Творбене одлике жупских топонима

2.4. Историјска топонимија жупског региона и могућности генетско-хронолошке стратификације жупских топонима

2.5. Ареални и лингвогеографски аспекти истраживања жупске топонимије. Нови модели представљања помоћу географско-информационих система

2.6. Жупска топографска апелативна лексика

III ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

3.1. О најпродуктивнијим семантичко-мотивационим и творбеним моделима жупске топонимије

3.2. Жупска топонимија и могућности њене генетско-хронолошке стратификације

3.3. Основне ареалне и лингвогеографске одлике жупске топонимије

3.4. О разradi нових модела е-презентације лингвогеографских података (на материјалу жупске топонимије): искуства и поуке

Регистар жупске топонимије

Литература

Прелиминарни списак стручне литературе

1. Алексић, Р. и Вукомановић, С. (1966). Основне особине александровачког и бруског говора. *Анали Филолошког факултета*, VI, 291–319.

2. Амедоски, Д. (2023). *Сумарни дефтер Крушевачког санџака из 1516. године*. Београд: Историјски институт.
3. Аникин, А. Е. (2007–). *Русский этимологический словарь*. Москва: Российская академия наук, Институт русского языка им. В. В. Виноградова, Институт филологии сибирского отделения РАН.
4. Андрејић, Ж. (2014). Српске средњовековне жупе у крушевачко–јастребачком крају. *Расински анали*, 12, 381–404.
5. Безлај, Ф. и др. (ур.) 1983. *Основен систем и терминологија на словенската ономастика*. Скопје: Македонска академија на науките и уметностите.
6. Благојевић, М. (1972). Манастирски поседи крушевачког краја. У: А. Стошић (ур.), *Крушевац кроз векове*. (стр. 25–48). Крушевац: Народни музеј.
7. Благојевић, М. (1992). Град и жупа – међе градског друштва. У Ј. Калић & М. Чоловић (ур.), *Социјална структура српских градских насеља (XII–XVIII век)* (стр. 67–84). Смедерево–Београд: Музеј у Смедереву–Одељење за историју Филозофског факултета у Београду.
8. Богдановић, Н. (2008). Земљописна и њој сродна лексика југоисточне Србије. *Српски дијалектолошки зборник*, LV, 429–518.
9. Боярский, К. К., Каневский, Е. А., & Буторина, Д. А. (2019). К вопросу о разрешении семантической омонимии топонимов в русскоязычных текстах. *Компьютерная лингвистика и вычислительные онтологии*, 3, 19–28.
10. Букумирић, М. (2015). *Ономастика централног Косова*. Библиотека Ономатолошких прилога, књ. 3. Београд: САНУ.
11. Васовић, М. (1980). Копаоник и Жупа у вечном допуњавању. *Земља и људи*, 30, 215–240. Београд: Српско географско друштво.
12. Вучковић, С. *Увод у дијахронијску лингвистику*. Београд: Филолошки факултет (рецензиран уџбеник у штампи).
13. Гавриловић, Ј. (1866). *Речник географско-статистички Србије*. Београд: Државна штампарија.
14. Гаврић, Г. & Ковачевић, М. (2015). *Манастир Дренча: од рушевине до храма*. Краљево: Завод за заштиту споменика културе Краљево.
15. Грковић, М. (1983). *Речник личних имена код Срба*. Нови Сад: Матица српска.
16. Грковић, М. (1986). *Речник имена бањског, дечанског и призренског властелинства*. Нови Сад: Матица српска.
17. Грковић, М. (1990). Семантичка мотивација и творба топонима у српском језику. *Језик данас*, 3, 45–58.
18. Грковић, М. (2004). Историјски пут српског именослова. *Лингвистичке свеске*, 4, 43–69.
19. Грчић, М. (1981). Место и улога виноградарства у просторној организацији Жупе Александровачке. *Зборник радова ПМФ – Географски институт*, XXVIII, 53–61.
20. Даничић, Ђ. (1863). *Речник из књижевних старина српских*. Београд: Државна штампарија.
21. Дероко, А. (1950). *Средњовековни градови у Србији, Црној Гори и Македонији*. Београд: Просвета.
22. Динић, М. (1978). *Српске земље у средњем веку*. Београд: САНУ.
23. Драгићевић, Р. (2001). *Придеви са значењем људских особина у савременом српском језику: творбена и семантичка анализа*. Београд: Институт за српски језик САНУ.
24. Дуњић, О. и други (2007). Лутовчев регистар А – основне карактеристике, структура, садржај и листинг жупских топонима и родова обухваћених студијом. *Жупски зборник*, 2, 113–130.
25. Ђокић, Н., & Думић, О. (2019). Неколико нових података о старим црквама у Крушевцу и Сталаћу. У: И. Тодоровић, Г. Јашовић, И. Бецић (ур.), *Крушевац и околина у историји српског народа* (стр. 11–30). Крушевац: Историјски архив Крушевац.
26. Ђуровић, Р. Ј. (1996). О акценту села Дренче (код Александровца Жупског). У *Шест огледа о српским акцентима* (стр. 9–37). Ужице: Учитељски факултет – Културно-просветна заједница.

27. *Жупски зборник*. (2006–). Александровац: Завичајни музеј Жупе.
28. Зиројевић, О. (1984). *Цркве и манастири на подручју Пећке патријаршије до 1683. године*. Београд: САНУ.
29. Зиројевић, О., & Ерен, И. (1968). Попис области Крушевца, Топлице и Дубочице у време прве владавине Мехмеда II (1444–1446). *Врањски гласник*, 4, 377–416.
30. Златановић, М. (1979). Називи географских термина у Врањској котлини. *Ономатолошки прилози*, I, 129–141.
31. Ивановић, М. (2023). Жупа Морава и околне области у позном средњем веку. У А. Растовић (ур.), *Краљево – град и људи* (стр. 23–40). Београд–Краљево: Историјски институт–Историјски архив Краљево.
32. Ивић, П. (1955–1956). О неким проблемима наше историске дијалектологије. *Јужнословенски филолог*, XXI, 97–126.
33. Ивић, П., & Грковић, М. (1980). Топоними антропонимијског порекла у Светостефанској хрисовуљи. У Б. Видоески, Б. Конески и Т. Стаматоски (ур.), *Втора југословенска ономастичка конференција* (стр. 95–108). Скопје: Македонска академија на науките и уметностите.
34. Ивић, П. (1985). *Дијалектологија српскохрватског језика: Увод у итокавско наречје*. Нови Сад: Матица српска.
35. Ивић, П. (1994). Неоакут на падинама Копаоника. *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, 37, 239–246.
36. Ивић, П. (2002). Жупски говор као најтипичнији представник косовскоресавског дијалекта. *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, 46/1, 7–13.
37. Ивић, П. (2009). *Српски дијалекти и њихова класификација*. Сремски Карловци–Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.
38. Јаћимовић, М. & Петровић, Д. (2003). *Ономастика Качера*. Београд: Институт за српски језик САНУ.
39. Јовић, Д. (1968). Трстенички говор. *Српски дијалектолошки зборник*, XVII. Београд.
40. Јошић, Н. (2016). *Воћарска лексика и терминологија у српском језику*. Београд: Институт за српски језик САНУ.
41. Југовић, М. (1989). *Кроз Крушевац и околину*. Крушевац: Народна библиотека.
42. Карацић, В. С. (1818). *Српски рјечник*. Беч.
43. Карацић, В. С. (1828). Имена села у Србији изван пашалука бијоградскога. *Даница*.
44. Карић, В. (1887/1997). *Србија – опис земље, народа и државе*. Репринт издање. Београд: Војна штампарија.
45. Краљевина Србија. (1890). *Закон о административној подели Краљевине Србије од 15. марта 1890. године*. Београд: Државна штампарија.
46. Кулишић, Ш., Петровић, Ж. П. & Пантелић, Н. (1970). *Српски митолошки речник*. Београд: Нолит.
47. Лома, А. (1994). Српскохрватска географска имена на -ина, мн. -ине: преглед типова и проблеми класификације. *Onomastica Posnaniensia*, XIII, 47–63.
48. Лома, А. (1994). Језичка прошлост југоисточне Србије у светлу топономастике. У П. Ивић (ур.), *Говори призренско-тимочке области и суседних дијалеката* (стр. 107–136). Ниш: Филозофски факултет.
49. Лома, А. (1996). Окамењена имена прилог познавању предсловенских остатака у оронимији Црне Горе. *Наш језик*, 31, 121–132.
50. Лома, А. (2001). Топономастика као изазов. *Књижевност и језик* 48/1–2, 9–12.
51. Лома, А. (2010). Етимологија и дијалектологија у дијахроној перспективи. У: Ј. Г. Мејџор и М. Радовановић (ур.), *Теорија дијахроничке лингвистике и проучавање словенских језика* (стр. 89–101). Београд: САНУ.
52. Лома, А. (2013). *Топонимија Бањске хрисовуље: Ка осмишљењу старосрпског топономастичког речника и бољем познавању опитесловенских именословних образаца*. Библиотека Ономатолошких прилога, књ. 2. Београд: САНУ.
53. Лубаш, В. (1999). Граматичке категорије у ономастички, *Научни састанак слависта у Вукове дане* 28/2, 41–49.

54. Лутовац, М. (1980). *Жупа Александровачка – антропогеографска испитивања*. Београд: САНУ (Насеља, порекло становништва, обичаји, књ. 43; Одељење друштвених наука САНУ).
55. Лутовац, М. (1976). *Жупски Александровац*. Београд: САНУ (Насеља, порекло становништва, обичаји, књ. 43; Одељење друштвених наука САНУ).
56. Лутовац, М. (1970). *Виноградарска насеља Србије*. Београд: САНУ.
57. Марјановић, С. (1980). Антропоними међу топонимима Горње Топлице. У: Б. Видоески, Б. Конески, Т. Стаматоски (ур.), *Втора југословенска ономастичка конференција* (стр. 173–182). Скопје: Македонска академија на науките и уметностите.
58. Марковић, В. (1920). *Православно монаштво и манастири у средњевековној Србији*. Сремски Карловци: Српска манастирска штампарија.
59. Марковић, Ј. (2011). Микротопоними са предлогом у иницијалном положају. У: Д. Поповић Срдановић (ур.), *Име у култури Срба и Бугара* (стр. 53–69). Ниш: Филозофски факултет.
60. Марковић, М. (2002). Топоними у Жупи везани за Лазара, Милицу и Милоша. *Митолошки зборник*, 5, 229–249.
61. Марковић, М. (2007). Неакцентоване дужине у говору Жупе. *Жупски зборник*, 2, 87–112.
62. Марковић, М. (2014). *Говор Жупе Александровачке*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност.
63. Маројевић, Р. (1985). Прилози творбено-семантичкој реконструкцији староруских топонима. *Ономатолошки прилози*, VI, 21–58.
64. Маројевић, Р. (1987). Методолошка питања творбено-семантичке реконструкције средњовековних топонима (на примеру староруских назива градова). У: П. Ивић (ур.) *Зборник Шесте југословенске ономастичке конференције (135–139)*. Београд: САНУ.
65. Маројевић, Р. (1996). Историјски развој словенских посесивних изведеница. *Ономатолошки прилози*, XII, 1–7.
66. Мароевич, Р. (1997). Методологические вопросы реконструкции древнеславянских топонимов: деривационно-семантический и деривационно-фонетический, *Вопросы языкознания* 3, 76–88.
67. Матвеев, А. К. (1986). *Методы топонимических исследований*. Свердловск: УрГУ.
68. Матић, М. (2010). *Хронологија Бруса и Копаоника*. Ниш–Брус: Свен–Центар за културне делатности и библиотекарство.
69. Милетић, Т. (2004). *Мрмош – село Милоша Обилића*. Крушевац: Историјски архив.
70. Милетић, Т. (2009). *Грчак и Ботурићи – села испод Козника*. Крушевац: Историјски архив.
71. Милановић, Б. (1963). О облику и деклинацији имена места типа Бошњане, Рибаре у савременом књижевном језику. *Наш језик*, XIII/3–5, 137–168.
72. Милинчић, М. (2012). *Жупа Александровачка – одлике природне средине*. Београд: Српско географско друштво.
73. Милинчић, М., Царевић, С., & Јовановић, Д. (2009). Прилог познавању геологије Доње Александровачке жупе. *Гласник Српског географског друштва*, LXXXIX/3, 135–142.
74. Милић, Ч. (1957). Слинови Расине и Пепељуше (геоморфолошке одлике). *Гласник Српског географског друштва*, XXIX, 33–37.
75. Милићевић, М. (1876). *Кнежевина Србија*. Београд: Државна штампарија.
76. Миљковић, Е. (2010). Османске пописне књиге дефтери као извори за историјску демографију – могућности истраживања, тачност показатеља и методолошке недоумице. *Теме*, 34/1, 363–373.
77. Миљковић Бојанић, Е. (2013). *На раскрићу епоха*. Ниш: Филозофски факултет у Нишу.
78. Михајловић, В. (1970). Анатомска лексика у српскохрватској ономастичкој и географској терминологији. *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, 13/2, 7–48.
79. Михајловић, В. (1970б). Прилог речнику српскохрватских географских термина. *Прилози проучавању језика*, 6, 153–181.
80. Михајловић, Т. (1997). Нови антички локалитети на Копаонику. *Гласник Српског археолошког друштва*, 13, 147–158.

81. Младеновић, А. (1972). Творбени модели и значење топонима на -иште. *Зборник за филологију и лингвистику*, 15, 87–106.
82. Младеновић, А. (2003). *Повеље кнеза Лазара. Текст, коментари, снимци*. Београд: Чигоја штампа.
83. Московљевић, М. (1960). Сећање на једну дијалектолошку екскурзију с професором А. Белићем. *Наш језик*, н. с. X/3–6, 69–81.
84. Мошин, В., Ћирковић, С. и Синдик, Д. (приред.) (2011). *Зборник средњовековних ћириличких повеља и писама Србије, Босне и Дубровника, књ. 1, 1186-1321*, Београд: Историјски институт.
85. Недељков, Љ. (1994). Хидронимијски апелативи у топонимији југоисточне Србије. У: П. Ивић (ур.), *Говори призренско-тимочке области и суседних дијалеката* (стр. 359–376). Ниш: Филозофски факултет.
86. Недељков, Љ. (2009). Општи принципи истраживања лексике традиционалне материјалне културе. *Гласник Етнографског института САНУ*, LVI, 189–200.
87. Никонов, В. А. (1965). *Введение в топонимику*. Москва: Наука.
88. Никонов, В. А. (1974). *Имя и общество*. Москва: Наука.
89. Новаковић, С. (1912). *Законски споменици српских држава средњег века*. Београд: Српска књижевна задруга.
90. Обрадовић, М. (2024). *Топонимија Левча*. Докторска дисертација. Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет.
91. Оташевић, Ђ. (1997). Универзација. *Наш језик*, 32, 52–63.
92. Павловић, З. (1994). *Хидронимски систем слива Јужне Мораве*. Београд: Институт за српски језик САНУ.
93. Павловић, З. (2009). Ороними Србије: први део А–Ј. *Ономатолошки прилози*, 19/20, 37–330.
94. Павловић, З. (2015). Ороними Србије, део 2, К–П. *Ономатолошки прилози*, 22, 99–430.
95. Павловић, З. (2016). Ороними Србије III. *Ономатолошки прилози*, 23, 113–292.
96. Пантелић, Н. (1960). Пивнице – Пољане. *Гласник Етнографског музеја у Београду*, 22–23. Београд.
97. Панчић, Ј. (1869). *Копачица и његово подгорје*. Београд: Државна штампарија.
98. Петровић, В., & Гаврић, Г. (2022). Цркве у српским средњовековним утврђењима и градским насељима (XII–XV век): изабрани примери. *Историјски часопис*, LXXI, 35–64.
99. Петровић, Д. & Гудурић, С. (2008). Неоакут на северном подножју Рудника. У: С. Танасић (ур.), *Зборник Института за српски језик САНУ I – посвећено др Драгу Ћукићу поводом 75-годишњице живота* (стр. 419–428). Београд: Институт за српски језик САНУ.
100. Петровић Савић, М. (2013). *Топонимија Рађевине*. Докторска дисертација. Нови Сад: Филозофски факултет.
101. Пешикан, М. (1976). Значај праћења језичких елемената који се понављају у микротопонимији. У: Ј. Ђоновић (ур.), *Прва југословенска ономастичка конференција* (стр. 95–102). Титоград: Црногорска академија наука и умјетности.
102. Пјанка, В. (1970). *Топономастиката на Охридско-преспанскиот базен*. Скопје: Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков”.
103. Подольская, Н. В. (1988). *Словарь русской ономастической терминологии*. Москва: Наука.
104. Пурковић, М. (1940). Попис села у средњовековној Србији. *Годишњак Скопског филозофског факултета*, 4.
105. Радисављевић, Д. (2020). Средњовековна Врбница и велики челник Радич Поступовић. *Београдски историјски гласник*, XI, 73–98.
106. Радисављевић, Д. (2021). Остаци средњовековне цркве на локалитету Црквина у Лаћиследу код Александровца жупског. *Гласник српског археолошког друштва*, 37, 101–124.
107. Радисављевић, Д. (2024). Жупа Расина и њене границе: Кратка студија из историјске географије. *Љубостињска приношења*, 9, 91–112.

108. Радић, Ј. (1998). О граматичкој структури топонима (на примеру из беличког краја). *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 27/2, 279–288.
109. Радић, Ј. (2002). Суфиксне интеракције у топонимији. *Српски језик*, 7/1-2, 471–477.
110. Радић, Ј. (2003). *Топонимија Белице*. Посебан отисак из Ономатолошких прилога XVI. Београд: Српска академија наука и уметности.
111. Радић, П. (2010). *Копачички говор: етнографски и културолошки приступ*. Београд: Етнографски институт САНУ.
112. Радовановић, М. (1994). *Географски, етнографски и геополитички положај шарпланинских жупа Гора, Опоље и Средска – одлике природне средине*. Београд: Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ.
113. *Расински анали*. (2003–). Крушевац: Историјски архив.
114. Рашковић, Д. (2011). Прилози познавању средњовековне топографије крушевачког краја. *Крушевачки зборник*, 15, 153–181.
115. Рашковић, Д. (2024). Рановизантијски и раносредњовековни налази и налазишта на подручју општине Брус. *Гласник Српског археолошког друштва*, 40, 87–120.
116. Рашковић, Д., Димовски, Н., & Црнобрња, С. (2010). Рановизантијско утврђење Градиште у Љубинцима – Жупа Александровачка. *Жупски зборник*, 5, 29–56.
117. Савић, О. (1969). *Крушевац и његова утицајна сфера*. Посебна издања Географског института „Јован Цвијић“, 21. Београд.
118. Савковић, Д. (1987). *Етнографске карактеристике крушевачког краја. Етнолошке свеске*, VIII, 217–225.
119. Савковић, Д., & Дрљача, Д. (1987). Трстенички записи о божићним обичајима у Расини. *Крушевачки зборник*, 3, 87–96.
120. Симић, Р. (2005). Једно поређење жупског прозодијског система са левачким. У: Б. Ћорић (ур.), *Србистички прилози: Зборник у част професора Славка Вукомановића* (стр. 231–241). Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду.
121. Симчевић, В. М. (2014). *Народна лирика Жупе александровачке (савремена теренска истраживања и наслеђена грађа)* [необјављена докторска дисертација]. Београд: Филолошки факултет.
122. Спремић, М. (1972). Крушевац у XIV и XV веку. У: А. Стошић (ур.), *Крушевац кроз векове: зборник реферата са Симпозијума одржаног од 4. до 9. октобра 1971. у Крушевцу* (стр. 9–24). Крушевац: Народни музеј.
123. Стијовић, Р. (2013). Географска терминологија у Раваничкој повељи кнеза Лазара. У: Г. Јовановић (ур.), *Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности*, 5 (стр. 37–54). Деспотовац: Народна библиотека „Ресавска школа“.
124. Стијовић, С. (1997). Развој српске ономастичке науке у последњој четвртини века. *Јужнословенски филолог*, LIII, 203–210.
125. Стијовић, С. (2000). Ономастика код Срба. *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, XLIII, 573–579.
126. Стојадиновић, М. (2015). Насеља у крушевачком и левачком крају 1530. године. *Расински анали*, 13, 31–45.
127. Стојанчевић, В. (1972). Становништво и обичаји крушевачког краја у 19. веку. У: А. Стошић (ур.) *Крушевац кроз векове: зборник реферата са Симпозијума одржаног од 4. до 9. октобра 1971. у Крушевцу* (стр. 143–166). Крушевац: Народни музеј.
128. Суперанская, А. В. (1973). *Общая теория имени собственного*. Москва: Наука.
129. Суперанская, А. В. et al. (1986). *Теория и методика ономастических исследований*. Москва: Наука.
130. Тодоровић, И. (2011). Жељинска ала. Резултати нових истраживања народних митолошких представа Жупе. *Гласник Етнографског института САНУ*, LIX/2, 207–230.
131. Тодоровић, И., Вучетић-Драговић, А., & Марић, А. (2014). Непосредни резултати нових мултидисциплинарних етногенетских истраживања Срба и становништва Србије

(на примеру Александровачке жупе). *Гласник Етнографског института САНУ*, LXII/1, 245–259.

132. Толстой, Н. И. (1969). *Славянская географическая терминология: Семасиологические этюды*. Москва: Издательство „Наука”.
133. Трајковић, Т. & Марковић, Ј. (2025). *Увод у српску ономастику (и основе ономастичких истраживања)*. Ниш: Филозофски факултет.
134. Тричковић, Р. (1972). Крушевачки санџакбегови у 17. веку. У *Крушевац кроз векове: зборник реферата са Симпозијума одржаног од 4. до 9. октобра 1971. у Крушевцу* (стр. 89–98). Крушевац: Народни музеј.
135. Трубачев, О. Н., & Журавлев, А. Ф. (ред.). (1974–). *Этимологический словарь славянских языков (Т. 1–)*. Москва: Академия наук СССР / Российская академия наук, Институт русского языка.
136. Ђурковић, С. (1974). *Студеничка повеља и студеничко властелинство*. Зборник Филозофског факултета, 12, 311–319.
137. Ђорић, Б. (2008). *Творба именица у српском језику*. Београд: Чигоја штампа.
138. Ђупић, Д. (1994). Сложенице у бјелопавлићкој микротопонимији. У: М. Бабовић (ур.), *Осма југословенска ономастичка конференција и Други лингвистички скуп „Бошковићеви дани”* (стр. 227–232). Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности.
139. Филиповић, М. (1949). О „варошицама” у селима. *Гласник Српског географског друштва*, XXIX, 33–37. Београд.
140. Царевић, С., Милинчић, М., & Јовановић, Д. (2009). Прилог познавању геологије Доње Александровачке жупе. *Гласник Српског географског друштва*, LXXXIX, 97–110.
141. Цвијић, Ј. (1921/1987). *Балканско полуострво*. У: *Сабрана дела* (књ. 2). Београд: САНУ.
142. Цвијић, Ј. (1922). *Антропогеографски проблеми Балканског полуострва*. Београд: Српска краљевска академија.
143. Цвијић, Ј. (1922). *Метанастазичка кретања – њихови узроци и последице*. Насеља и порекло становништва, књ. 12. Београд: Државна штампарија Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца.
144. Шипка, Д. (1994). Творбени модели и класификацијско стабло српскохрватске ономастичке терминологије. У: М. Бабовић (ур.), *Осма југословенска ономастичка конференција и Други лингвистички скуп „Бошковићеви дани”*. (стр. 43–53). Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности.
145. Шкриванић, Г. (1954). Жичко епархиско властелинство. *Историјски часопис*, IV, 73–85.
146. Шкривалић, Г. (1967). Студеничко властелинство (1183–1190). *Богословље*, 1–2. Београд.
147. Шкриванић, Г. (1971). Најважније етапе у развоју топонимије југословенских земаља на старим картама. *Историјски часопис*, XVIII, 115–121.
148. Шкриванић, Г. (1973). Властелинство великог челника Радича Поступовића. *Историјски часопис*, XX, 125–137.
149. Шћепановић, М. (1997а). *Именослов ваљевске Петнице*. Београд: Институт за српски језик САНУ – Ваљево: Петница.
150. Шћепановић, М. (1997б). Ономастичке категорије и српска ономастичка терминологија. *Књижевност и језик*, XLV/2-3, 65–69.
151. Шћепановић, М. (1998). Категоризација врста ријечи у ономастичкој номинацији, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 27/2, 289–297.

152. Bezlaj, F. (1958). Stratigrafija Slovanov v luči onomastike. *Јужнословенски филолог*, XXIII, 83–95.

153. Bijak, U. (2019). Potamonimy odantroponimicne w dorzeczu Wisły (Problemy metodologiczne i typologia nazw). *Onomastica*, LXIII, 144–156.
154. Brozović Rončević, D. & Štokov, I. (2017). Etnolingvistička istraživanja i GIS (lingvistička geografija i etnološka kartografija). *Hrvatski dijalektološki zbornik*, 21, 63–89.
155. Crang, M. (2015). The Promises and Perils of Digital Geohumanities. *Cultural Geographies*, 22/2, 351–360.
156. Duran, T. (2017). *Toponimi turskog porekla u Srbiji*. (doktorska disertacija). Beograd: Filološki fakultet.
157. Finka, B. (1963). Leksički problemi u toponomastici. *Зборник за филологију и лингвистику*, VI, 117–123.
158. Frančić, A. (2019). Granice među antroponimijskim kategorijama. *Onomastica*, LXIII, 51–65. Kraków.
159. Hough, C. (2016). On homonymy and polysemy in place-names. *Journal of Onomastics*, 50/2, 211–227.
160. Hough, C. (2016). *The Oxford handbook of names and naming*. Oxford: Oxford University Press.
161. Ivić, P. (1971). Iz toponomastike Srbije, današnje i srednjovekovne. У: W. Gesemann (ур.), *Serta Slavica, in memoriam Aloisii Schmaus*, (стр. 309–315). München: R. Trofenik.
162. Jantunen, J. H., et al. (2022). Mapping Digital Discourses of the Capital Region of Finland: Combining Onomastics, CADS and GIS. *Names*, 70/1, 20–39.
163. Maretić, T. (1892). Imena rijeka i potoka u hrvatskim i srpskim zemljama. *Nastavni vjesnik*, 1, 1–24.
164. Mihajlović, V. (1965). Sufiks -ište u toponimiji i mikrotoponimiji Jugoslavije. *Прилози проучавању језика*, 1, 117–155.
165. Okuka, M. (2008). *Srpski dijalekti*. Zagreb: SKD Prosvjeta.
166. Peco, A. (1987). Tragovi metatonijskog akuta u srpskohrvatskoj štokavštini. *Iz jezičke teorije i prakse*. Beograd: Naučna knjiga, 252–257.
167. Penavin, O. (1987). Nekoliko misli o zajedničkim imenicama koje učestvuju u formiranju geografskih imena. У: Павле Ивић (ур.), *Зборник шесте југословенске ономастичке конференције* (стр. 147–153). Београд: Српска академија наука и уметности.
168. Presner, T., & Shepard, D. (2015). Mapping the geospatial turn. In S. Schreibman, R. Siemens, & J. Unsworth (Eds.), *A new companion to digital humanities* (pp. 199–212). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
169. Radenković, Lj. (2006). *Toponimija i etimologija u kontekstu narodne kulture*. Beograd: Balkanološki institut SANU.
170. Remetić, S. (1981). Drenča. U *Fonološki opisi srpskohrvatskih / hrvatskosrpskih, slovenačkih i makedonskih govora obuhvaćenih opšteslovenskim lingvističkim atlasom* (Posebna izdanja, knj. LV). Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.
171. *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*. (1880–1976). Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
172. Rodić, N. (1976). Daničićev postupak u obradi toponima s posesivnim pridevskim delom. *Onomastica jugoslavica*, 6, 139–143.
173. Rodić, N. (1980). Toponimi s posesivnim pridevom na -jъ (-овъ, -инъ) u Svetostefanskoj, Dečanskim i Arhandelovskoj hrisovulji. У: Б. Видоески, Б. Конески, Т. Стаматоски (ур.), *Втора југословенска ономастичка конференција* (стр. 301–320). Скопје: Македонска академија на науките и уметностите.
174. Skok, P. (1971). *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
175. Šic, J. (1994). *Geografska terminologija srpskohrvatskog jezika* (preveo A. Loma). Gornji Milanovac–Novi Sad–Beograd: Dečje novine–Matica srpska–Vukova zadužbina.
176. Šimunović, P. (1972). *Toponimija otoka Brača*. Supetar: Skupština općina Brač, Savjet za prosvjetu i kulturu.

177. Šimunović, P. (1976). Problemi u jugoslavenskoj onomastici. У: У Ј. Ђоновић (ур.), *Прва југославенска ономастичка конференција* (стр. 187–200). Подгорица: ЦАНУ.
178. Šimunović, P. (1990). Zemljopisna imena kao spomenička baština materijalne i duhovne kulture. *Jezik*, 37/1, 15–25.
179. Šimunović, P. (2005). *Uvod u toponomastiku*. Zagreb: Golden marketing.
180. Škaljić, A. (1965). *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku*. Sarajevo: Svjetlost.
181. Šrámek, R. (1999). *Úvod do obecné onomastiky*. Brno: Masarykova univerzita.
182. Tent, J., & Blair, D. (2009). Motivations for naming: The development of a toponymic typology for Australian placenames. *Names*, 57/1, 1–14.
183. Vujičić, D. (1996). *Iz onomastike, leksikologije i dijalektologije*. Podgorica: ИТР „Unireks” D.D.
184. Vuković, J. (1976). Тороними и апелативи. У Ј. Ђоновић (ур.), *Прва југославенска ономастичка конференција* (стр. 31–34). Титоград: Црногорска академија наука и умјетности.
185. <https://qgis.org/>

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

Пријава теме докторске дисертације –
БИОБИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Јована Тодорић

Број досијеа:
2022/30030

Радни наслов теме докторске дисертације

Топонимија Жупе александровачке

Биографија кандидата

Јована Тодорић рођена је 1998. у Крушевцу. Основну школу „Кнез Лазар” у Великим Купцима завршава као Ученик генерације, а Гимназију у Крушевцу као носилац Светосавске награде града Крушевца. Основне студије на Катедри за српски језик Филолошког факултета у Београду завршила је 2021. године с просеком 9,67, а мастер студије 2022. одбравивши завршни рад на тему *Ономастичка слика говора села Суваја* под менторством проф. др Михаила Шћепаковића. Током студија била је стипендиста Фондације Нови добротвори Универзитета у Београду. Тренутно је на трећој години докторских студија на истом факултету. Од 2023. године запослена је на Одсеку за дигитализацију Института за српски језик САНУ. Области научног интересовања су јој ономастика и дијалектологија, а интересује је и етимологија, етнолингвистика и дигитална хуманистика. Две године заредом један је од реализатора радионице Дигитална хуманистика у оквиру Лингвистичког семинара за средњошколце („Жаргонизми, неологизми и дијалектизми у односу на стандардни језик и дигитална хуманистика”) у НОКЦ „Вук Караџић” у Тршићу. Досад је похађала две школе дигиталне хуманистике: *Baladria summer school* у Задру и *Automatic Text Recognition Summer School* у Берлину.

Списак објављених научних и стручних радова кандидата

Петровић Савић, М., Тодорић, Ј. (2025). Ономастичка испитивања на терену југозападне Србије према подацима Одбора за ономастику САНУ. У: М. Ковачевић, Д. Бојовић, Д. Новаков (ур.), *Српски језик и српска књижевност од средњег века до данас (409–420)*. Нови Пазар: Државни универзитет у Новом Пазару.

Тодорић, Ј. (у штампи). Ономастика села Суваја (о. Крушевац), *Ономатолошки прилози XXVIII–XXIX*.

Тодорић, Ј. (2025). О вили у српским и бугарским народним песмама. *Узданица*, XXII/2, 67–80.

На основу чланова 46 и 76 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, чланова 33 и 35 Закона о високом образовању, и члана 2 Правилника о Већу докторских студија Филолошког факултета, Веће докторских студија Филолошког факултета на II редовној (електронској) седници одржаној од 15. до 17. децембра 2025. године, донело је

О Д Л У К У

I

Даје се сагласност на пријаву теме, предлог чланова комисије, као и предлог ментора за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације коју је поднела мср Јована Тодорић, бр. досијеа 2022/30030.

II

Одлуку о сагласности на пријаву теме, предлог чланова комисије и предлог ментора за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације доставити Наставно-научном већу Филолошког факултета на усвајање.

Председник Већа докторских студија
Филолошког факултета

Проф. др Веран Станојевић

Доставити:

- Наставно-научном већу,
- Председнику Већа докторских студија,
- Центру за докторске студије,
- Архиви.